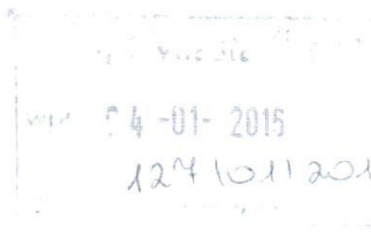

WOJEWODA OPOLSKI

FBC.V.431.9.2015

Opole, dnia 31 grudnia 2015 r.

Pan
Jerzy Wrębiak

Burmistrz Miasta Brzegu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ust. 2 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych², w dniach od 16 listopada do 11 grudnia 2015 r., Opolski Urząd Wojewódzki w Opolu przeprowadził w Urzędzie Miasta w Brzegu³ (dalej: *Urząd*) kontrolę problemową, której przedmiotem była prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych w 2014 r. z budżetu państwa na realizację zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego oraz pomocy materialnej dla uczniów. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r.

Kontrola przeprowadzona została przez Zbigniewa Golę - starszego inspektora w Wydziale Finansów, Budżetu i Certyfikacji Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, na podstawie upoważnienia Wojewody Opolskiego z dnia 4 listopada 2015 r. znak: FBC.V.057.35.2015.

W wyniku kontroli działalność Gminy Brzeg (dalej: *Gmina*) w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z uchybieniami, co uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień. Dotacje celowe otrzymane w 2014 r. z budżetu państwa na realizację ww. zadań wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

1. Wykorzystanie dotacji na zadania własne w zakresie wychowania przedszkolnego.

1.1. W 2014 r. na terenie Miasta Brzegu (dalej: *Miasta*) działało 11 przedszkoli publicznych oraz 2 niepubliczne punkty przedszkolne. Zgodnie z danymi odnotowanymi w systemie informacji

¹ Dz. U. Nr 185, poz. 1092

² Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.

³ ul. Robotnicza 12, 49-300 Brzeg

oświatowej, według stanu na dzień 30 września 2013 r., na obszarze Miasta z wychowania przedszkolnego korzystało 1 165 dzieci.

Wysokość planowanej dotacji na 2014 r. wyniosła 1 407 285 zł. Kwota ta została określona jako iloczyn kwoty rocznej 1 207,97 zł, ustalonej na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw⁴, oraz liczby dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego na obszarze Miasta.

Zgodnie z ostatecznym podziałem dotacji na poszczególne rozdziały klasyfikacji budżetowej dokonany przez Gminę, decyzją Wojewody Opolskiego z dnia 5 marca 2014 r. udzielona została dotacja celowa na 2014 r. dla Gminy w dziale 801 *Oświata i wychowanie* w kwocie 1 407 285 zł, w tym w rozdziale 80104 *Przedszkola*, § 2030 *Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)* w kwocie 1 376 235 zł oraz w rozdziale 80106 *Inne formy wychowania przedszkolnego*, § 2030 w kwocie 31 050 zł.

Środki dotacji otrzymane z budżetu Wojewody Opolskiego w wymienionej kwocie przeznaczono na dofinansowanie wydatków bieżących przedszkoli publicznych oraz niepublicznych punktów przedszkolnych, realizujących zadania w zakresie wychowania przedszkolnego.

Na realizację tych zadań Gmina poniosła w 2014 r. wydatki ogółem w kwocie 11 828 143,77 zł, w tym: środki z dotacji w kwocie 1 407 285 zł (*tj. 11,9% wydatków ogółem*) i środki własne w kwocie 10 420 858,77 zł (*tj. 88,1% wydatków ogółem*).

Na działalność przedszkoli publicznych wydatkowano w rozdziale 80104 kwotę 11 698 293,22 zł, z czego środki dotacji stanowiły 1 376 235 zł (*11,76%*). Natomiast wykonane wydatki w rozdziale 80106 wynosiły 129 850,55 zł, a udział środków dotacji w tych wydatkach stanowił 31 050 zł (*23,91%*). Z powyższych ustaleń wynika, że Gmina zapewniła udział środków własnych, wymagany przepisem art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Roczne rozliczenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie ww. zadań sporządzono przy użyciu elektronicznej aplikacji, zamieszczonej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z § 4 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 sierpnia 2013 r. w sprawie udzielania gminom dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego⁵. Z rozliczenia wynika, że Gmina nie pobrała za 2014 r. dotacji z budżetu państwa w nadmiernej wysokości, a otrzymane środki wydatkowała w całości. Średnioroczna liczba dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego na obszarze Miasta w roku budżetowym (1 168) była wyższa od liczby dzieci uwzględnionej do naliczenia dotacji (1 165).

⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 827, z późn. zm.

⁵ Dz. U. z 2013 r. poz. 956, z późn. zm.

1.2. Kontrola wykazała, że liczba uczniów uczęszczających do przedszkoli niepublicznych była zgodna z liczbą uczniów wykazanych w miesięcznych informacjach, według których rozliczono kwoty dotacji.

Na podstawie dzienników zajęć przedszkoli oraz dowodów źródłowych (*list płac i faktur*) kontrolą objęto wydatki na łączną kwotę 129 850,55 zł (100% wydatków) poniesione w 2014 r. przez niepubliczne punkty przedszkolne „Akademię Skrzata” i „Akademię Skrzata Bis”, na uregulowanie czynszu za lokal, wynagrodzeń pracowników przedszkola oraz pochodnych od wynagrodzeń.

Ustalono, że wydatki ze środków dotacji poniesione zostały zgodnie z przeznaczeniem określonym w art.90 ust. 3d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty*⁶. Na dowodach księgowych umieszczono opis określający kwotę, na którą wydatek został sfinansowany z dotacji budżetu Gminy.

Stwierdzono, że niepubliczne punkty przedszkolne nie ewidencjonowały otrzymanych dotacji. Kontrola ich rozliczenia opierała się na przedkładanych miesięcznych zestawieniach wydatków, wskazanych przez osobę prowadzącą punkty przedszkolne, jako sfinansowane z dotacji.

W myśl zapisu § 13 ust. 2 uchwały nr L/327/14 Rady Miejskiej Brzegu z dnia 7 marca 2014 r. organ prowadzący zobowiązany jest zapewnić na czas kontroli dostępność ksiąg finansowych w siedzibie dotowanej placówki.

Zastępca Skarbnika Brzegu wyjaśniła: *„(...) w 2014 roku w Niepublicznym Punkcie Przedszkolnym „Akademia Skrzata” i „Akademia Skrzata Bis” nie była przeprowadzona kontrola w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych. Gmina Brzeg niezwłocznie przeprowadzi kontrolę w/w zakresie i zobowiąże dotowanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych zgodnie z § 13 uchwały nr L/327/14 Rady Miejskiej Brzegu z dnia 7 marca 2014 r.”.*

2. Dofinansowanie zadań z zakresu pomocy materialnej dla uczniów, realizowanych w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.

2.1. Na pomoc materialną o charakterze socjalnym Gmina otrzymała w 2014 r. z budżetu Wojewody Opolskiego dotację celową w wysokości 252 000 zł, z czego wydatkowała 214 247,20 zł. Niewykorzystane środki dotacji w łącznej kwocie 37 752,80 zł zwrócono na rachunek Wojewody Opolskiego w dniu 30 grudnia 2014 r.

Ustalono, że w ramach pomocy materialnej o charakterze socjalnym wypłacono uczniom 268 190,60 zł, z czego w formie stypendium szkolnego 267 130,60 zł dla 550 uczniów oraz w formie zasiłku szkolnego 1 060 zł dla 2 uczniów.

Na realizację tego zadania Gmina przeznaczyła środki własne w kwocie 53 943,40 zł (*co stanowi 20,11% kosztów zadania*), wypełniając dyspozycję art. 128 ustawy o *finansach publicznych*.

⁶ Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572, z późn. zm.

W latach szkolnych 2013/2014 i 2014/2015 złożono ogółem 573 wnioski, na podstawie których wydano 550 decyzji przyznających stypendium szkolne.

Do kontroli losowo wybrano 44 wnioski, stanowiące podstawę wydania decyzji przyznających stypendium w 2014 r., z tego 22 wnioski dotyczące roku szkolnego 2013/2014 oraz 22 wnioski dotyczące roku szkolnego 2014/2015 (7,68% złożonych wniosków). Skontrolowano wydatki za 2014 r. w łącznej kwocie 22 132,80 zł (8,29% poniesionych wydatków).

Kontrola wykazała, że stypendium szkolne przyznano uczniom w wysokościach i na zasadach zgodnych z art. 90d ustawy o *systemie oświaty*. Stypendium udzielono w formie pomocy rzeczowej poprzez zakup podręczników i innych pomocy szkolnych, w oparciu o zapisy § 3 pkt 3 regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy⁷. Poniesione wydatki z tego tytułu udokumentowano prawidłowo sporządzonymi dowodami zakupu, wystawionymi na szkołę (ogółem skontrolowano 242 dowody), spełniającymi wymogi ustawy z dnia 29 września 1994 r. o *rachunkowości*⁸.

Wszystkim uczniom, którym przyznano stypendia zwiększono świadczenia o 10% kwoty, określonej art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia z dnia 28 listopada 2003 r. o *świadczeniach rodzinnych*⁹. Natomiast w podstawie prawnej wydanych decyzji przyznających stypendium szkolne nie powołano § 2 wymienionej uchwały Rady Miejskiej w Brzegu z dnia 25 lutego 2005 r., dotyczącego warunków zwiększenia o 10% kwoty stypendium, a w uzasadnieniu decyzji nie wskazano wystąpienia w rodzinie ucznia okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1 ustawy o *systemie oświaty*, będących podstawą zwiększenia udzielonej pomocy.

3. Udzielanie pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników.

3.1. Na sfinansowanie zakupu podręczników szkolnych w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2014 r. „Wyprawka szkolna” (dalej: *Program*), Wojewoda Opolski przekazał¹⁰ dotację celową w kwocie 83 352 zł, z czego wykorzystano 62 505,48 zł. Niewykorzystaną dotację 20 846,52 zł Gmina zwróciła na rachunek Wojewody Opolskiego w dniu 11 grudnia 2014 r.

Zadanie realizowano w 15 szkołach na terenie Gminy (*podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych*). Środki dotacji wykorzystano na pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników w łącznej kwocie 62 505,48 zł dla 271 uczniów rozpoczynających naukę w roku szkolnym 2014/2015. Koszty realizacji przedmiotowego zadania zostały w całości sfinansowane ze środków pochodzących z dotacji celowej.

⁷ uchwała nr XXXVI/263/05 Rady Miejskiej w Brzegu z dnia 25 lutego 2005 r. z późn. zm.

⁸ Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.

⁹ Dz. U. z 2015 r. poz. 114, z późn. zm.

¹⁰ w rozdziale 85415, § 2040 *Dotacje przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych*

Działając na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych¹¹, w związku z art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹², dofinansowano zakup podręczników 35 uczniom z rodzin, w których przekroczone zostało kryterium dochodowe. Liczba uczniów objętych dofinansowaniem poza kryterium dochodowym nie przekroczyła w Gminie ustalonego wymienionym rozporządzeniem progu 5% ogólnej liczby uczniów, o których mowa w § 2 ust. 1 rozporządzenia. Pomocą w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego objęto 104 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

3.2. Zarządzeniem Burmistrza Brzegu z dnia 6 sierpnia 2014 r. ustalono termin składania wniosków o przyznanie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników do dnia 4 września 2014 r.

Wyrównanej kontroli poddano wydatki dotyczące pomocy finansowej na zakup podręczników, udzielonej 40 uczniom rozpoczynającym naukę w roku szkolnym 2014/2015 na kwotę 10 204,86 zł (16,33% ogółem poniesionych wydatków). Kontrola wykazała, że wnioski o przyznanie pomocy finansowej złożone zostały w wyznaczonym terminie, refundacja wydatków nie przekroczyła kwot ustalonych zapisami Programu, a koszt zakupu podręczników i materiałów dydaktycznych był zwracany rodzicom uczniów po przedłożeniu potwierdzenia zakupu.

4. Zgodność danych ewidencji księgowej z danymi wykazanymi w rozliczeniu wykorzystania dotacji oraz w sprawozdawczości budżetowej.

Analiza danych ujętych w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków za IV kwartał 2014 r. jednostki samorządu terytorialnego oraz samorządowych jednostek budżetowych wykazała, że były one zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej dochodów i wydatków, związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

W sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu pomocy materialnej dla uczniów w formie stypendiów i zasiłków szkolnych zamieszczono dane za okres wrzesień - grudzień 2014 r. niezgodnie ze stanem faktycznym, tj. podano, że liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego wynosiła 296 zamiast 294, a liczba przyznanych stypendiów wynosiła 291 zamiast 290. Ogółem w 2014 r. faktyczna liczba przyznanych stypendiów wynosiła 550.

¹¹ Dz. U. z 2014 r. poz. 1024

¹² Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.

Biorąc po uwagę powyższe ustalenia kontrolne, zalecam:

1. Dokonać weryfikacji zapisów w księgach rachunkowych, przedłożonych przez osobę prowadzącą niepubliczne punkty przedszkolne, dotyczących wydatków poniesionych ze środków dotacji w 2014 r.
2. W decyzjach o przyznaniu uczniom stypendium szkolnego zamieszczać uzasadnienie wysokości udzielonej pomocy.
3. Wykazywać dane w przekazywanych do Kuratorium Oświaty w Opolu rozliczeniach dotacji udzielonych na pomoc materialną dla uczniów, zgodne z faktycznym zakresem merytorycznym wykonanych zadań.

Stosownie do treści art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*, proszę o poinformowanie o sposobie wykonania zaleceń, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wojewoda Opolski

Adrian Czubak